

Μάχου υπέρ Πίστεως και Πατρίδος

/ [Επικαιρότητα](#)

Είναι ο τίτλος της επαναστατικής προκήρυξης που κυκλοφόρησε ο Αλέξανδρος Υψηλάντης στο Ιάσιο της Μολδοβλαχίας (σημερινό Ιάσι Ρουμανίας) στις 24 Φεβρουαρίου 1821 και σηματοδότησε την έναρξη της Επανάστασης στις παραδουνάβιες ηγεμονίες. Η προκήρυξη καλεί όλους τους Έλληνες να ξεσηκωθούν και αναφέρεται στους αγώνες που έκαναν οι ευρωπαϊκοί λαοί για να διώξουν τους τυράννους τους. Ακόμη, διαβεβαιώνει έμμεσα ότι η Ρωσία (η «Κραταιά δύναμις» του κειμένου) θα βοηθήσει την Ελληνική Επανάσταση.

Ο Αλέξανδρος Υψηλάντης (1792-1828), αξιωματικός του ρωσικού στρατού και υπασπιστής του τσάρου Αλέξανδρου Α', είχε αναλάβει από τις 12 Απριλίου 1820 την ηγεσία της Φιλικής Εταιρείας, μετά την άρνηση του Ιωάννη Καποδίστρια. Στα μέσα του ίδιου έτους έλαβε άδεια για λόγους υγείας, προκειμένου να επιδοθεί απερίσπαστος στα νέα του καθήκοντα.

Στις 20 Οκτωβρίου 1820 πραγματοποιήθηκε σύσκεψη των ηγετών της Εταιρείας

στο Ισμαήλιο της Βεσσαραβίας (σημερινό Ιζμαίλ Ουκρανίας), όπου αποφασίστηκε η Επανάσταση να αρχίσει πρώτα από τη Μάνη. Όμως, στις 16 Φεβρουαρίου 1821 ο Υψηλάντης αποφάσισε να ξεκινήσει την επανάσταση από τη Μολδοβλαχία, πιστεύοντας ότι υπήρχαν μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας, επειδή οι ηγεμονίες της περιοχής είχαν πετύχει ένα καθεστώς αυτονομίας, που δεν επέτρεπε την επέμβαση του σουλτάνου, χωρίς τη συγκατάθεση του τσάρου (Συνθήκη του Βουκουρεστίου της 16ης Μαΐου του 1812). Επιπλέον, οι ηγεμόνες ήσαν Φαναριώτες, που θα συντάσσονταν μαζί του.

Στις 21 Φεβρουαρίου, ο Υψηλάντης ξεκίνησε από το Κισνόβιο της Βεσσαραβίας (σημερινό Κισινάου Μολδαβίας) και αφού διέβη τον ποταμό Προύθο (Προυτ) μαζί με τους αδελφούς του Γεώργιο και Νικόλαο, έφθασε στο Ιάσιο την επομένη. Εκεί συναντήθηκε με τον ηγεμόνα της Μολδαβίας Μιχαήλ Σούτσο (γνωστό και ως Μιχαήλ Βόδα) κι έλαβε την υποστήριξή του για την έναρξη του αγώνα. Στις 24 Φεβρουαρίου κυκλοφόρησε την προκήρυξη «Μάχου υπέρ Πίστεως και Πατρίδος» και την ίδια ημέρα υπέβαλε στον τσάρο την παραίτησή του από τον ρωσικό στρατό.

Ως τα μέσα Μαρτίου είχε συγκροτήσει ένοπλο σώμα, αποτελούμενο από 4.000 (οι 2.000 ανήκαν στον «Ιερό Λόχο») και μπήκε θριαμβευτικά στο Βουκουρέστι στις 27 Μαρτίου, δύο ημέρες μετά την έναρξη της επανάστασης στην Πελοπόννησο. Η είδηση αυτή θορύβησε τον τσάρο, που ήταν επίλεκτο μέλος της «Ιεράς Συμμαχίας». Ο Αλέξανδρος έδωσε την άδεια στα σουλτανικά στρατεύματα να εισέλθουν στη Μολδοβλαχία και να καταστείλουν την εξέγερση, ενώ ο πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄ αναγκάστηκε να αφορίσει τους επαναστάτες, όταν ο σουλτάνος απείλησε με γενική σφαγή του ελληνικού πληθυσμού στην Κωνσταντινούπολη.

Οι προστριβές του Υψηλάντη με τους τοπικούς προκρίτους, το δυσμενές διεθνές περιβάλλον και η προχειρότητα με την οποία εκδηλώθηκε, προδιέθεταν για την αποτυχία της. Μετά την ήττα του Υψηλάντη στη Μάχη του Δραγατσανίου (7 Ιουνίου 1821), η Επανάσταση στη Μολδοβλαχία φυλλορρόφησε και παρά τις κάποιες αναλαμπές έσβησε τον Σεπτέμβριο του 1821.

Μάχου υπέρ Πίστεως και Πατρίδος

Η ώρα ήλθεν, ω Άνδρες Έλληνες! Προ πολλού οι λαοί της Ευρώπης, πολεμούντες υπέρ των ιδίων Δικαιωμάτων και ελευθερίας αυτών, μας επροσκάλουν εις μίμησιν, αυτοί, καίτοι οπωσούν ελεύθεροι, επροσπάθησαν όλαις δυνάμεσι να αυξήσωσι την ελευθερίαν, και δι' αυτής πάσαν αυτών την Ευδαιμονίαν.

Οι αδελφοί μας και φίλοι είναι πανταχού έτοιμοι, οι Σέρβοι, οι Σουλιώται, και όλη η

Ηπειρος, οπλοφορούντες μας περιμένωσιν· ας ενωθώμεν λοιπόν με Ενθουσιασμόν!
η Πατρίς μας προσκαλεί!

Η Ευρώπη, προσηλώνουσα τους οφθαλμούς της εις ημάς, απορεί διά την ακινησίαν μας, ας αντηχήσωσι λοιπόν όλα τα Όρη τής Ελλάδος από τον Ήχον τής πολεμικής μας Σάλπιγγος, και αι κοιλάδες από την τρομεράν κλαγγήν των Αρμάτων μας. Η Ευρώπη θέλει θαυμάση τας ανδραγαθίας μας, οι δε τύραννοι ημών τρέμοντες και ωχροί θέλουσι φύγει απ' έμπροσθέν μας.

Οι φωτισμένοι λαοί της Ευρώπης ενασχολούνται εις την αποκατάστασιν της ιδίας ευδαιμονίας· και πλήρεις ευγνωμοσύνης διά τας προς αυτούς των Προπατόρων μας ευεργεσίας, επιθυμούν την ελευθερίαν της Ελλάδος.

Ημείς, φαινόμενοι άξιοι της προπατορικής αρετής και του παρόντος αιώνος, είμεθα Εύελπεις, να επιτύχωμεν την υπεράσπισιν αυτών και βοήθειαν· πολλοί εκ τούτων φιλελεύθεροι θέλουσιν έλθη, διά να συναγωνισθώσι με ημάς. Κινηθήτε, ω φίλοι, και θέλετε ιδή μίαν Κραταιάν δύναμιν να υπερασπισθή τα δίκαιά μας! Θέλετε ιδή και εξ αυτών των εχθρών μας πολλούς, οίτινες, παρακινούμενοι από την δικαίαν μας αιτίαν, να στρέψωσι τα Νώτα προς τον εχθρόν και να ενωθώσι με ημάς· ας παρρησιασθώσι με ειλικρινές φρόνημα, η Πατρίς θέλει τους εγκολπωθή! Ποίος λοιπόν εμποδίζει τους ανδρικούς σας Βραχίονας; ο άνανδρος εχθρός μας είναι ασθενής και αδύνατος. Οι στρατηγοί μας έμπειροι και όλοι οι ομογενείς γέμουνσιν ενθουσιασμού! ενωθήτε λοιπόν, ω ανδρείοι και μεγαλόψυχοι Έλληνες! ας σχηματισθώσι φάλαγκες εθνικαί, ας εμφανισθώσι Πατριωτικάί λεγεώνες, και θέλετε ιδή τους παλαιούς εκείνους Κολοσσούς του δεσποτισμού να πέσωσιν εξ ιδίων, απέναντι των θριαμβευτικών μας Σημαίων! Εις την φωνήν της Σάλπιγγός μας όλα τα παράλια του Ιωνίου και Αιγέου πελάγους θέλουσιν αντηχήση· τα Ελληνικά πλοία, τα οποία εν καιρώ ειρήνης ήξεραν να εμπορεύωνται, και να πολεμώσι, θέλουσι σπείρη εις όλους τους λιμένας του τυράννου με το πυρ και την μάχαιραν, την φρίκην και τον θάνατον...

Ποία ελληνική ψυχή θέλει αδιαφορήση εις την πρόσκλησιν της Πατρίδος; Εις την Ρώμην ένας του Καίσαρος φίλος σείων την αιματομένην χλαμύδα του τυράννου εγείρει τον λαόν. Τι θέλετε κάμη Σεις ω Έλληνες, προς τους οποίους η Πατρίς γυμνή δεικνύει μεν τας πληγάς της και με διακεκομμένην φωνήν επικαλείται την βοήθειαν των τέκνων της; Η θεία πρόνοια, ω φίλοι Συμπατριώται, ευσπλαγχνισθείσα πλέον τας δυστυχίας μας ηυδόκησεν ούτω τα πράγματα, ώστε με μικρόν κόπον θέλομεν απολαύση με την ελευθερίαν πάσαν ευδαιμονίαν. Αν λοιπόν από αξιόμεμπον αβελτηρίαν αδιαφορήσωμεν, ο τύραννος γενόμενος αγριώτερος θέλει πολλαπλασιάση τα δεινά μας, και θέλομεν καταντήση διά παντός το δυστυχέστερον πάντων των εθνών.

Στρέψατε τους οφθαλμούς σας, ω Συμπατριώται, και ίδετε την ελεεινήν μας κατάστασιν! ίδετε εδώ τους Ναούς καταπατημένους! εκεί τα τέκνα μας

αρπαζόμενα διά χρήσιν αναιδεστάτην της αναιδούς φιληδονίας των βαρβάρων τυράννων μας! τους οίκους μας γεγυμνωμένους, τον αγρούς μας λεηλατισμένους και ημάς αυτούς ελεεινά ανδράποδα!

Είναι καιρός να αποτινάξωμεν τον αφόρητον τούτον Ζυγόν, να ελευθερώσωμεν την Πατρίδα, να κρημνίσωμεν από τα νέφη την ημισέληνον να υψώσωμεν το σημείον, δι' ου πάντοτε νικώμεν! λέγω τον Σταυρόν, και ούτω να εκδικήσωμεν την Πατρίδα, και την Ορθόδοξον ημών Πίστιν από την ασεβή των ασεβών Καταφρόνησιν.

Μεταξύ ημών ευγενέστερος είναι, όστις ανδρειοτέρως υπερασπισθή τα δίκαια της Πατρίδος, και ωφελιμοτέρως την δουλεύση. Το έθνος συναθροιζόμενον θέλει εκλέξη τους Δημογέροντάς του, και εις την ύψιστον ταύτην Βουλήν θέλουσιν υπείκει όλαι μας αι πράξεις...

ΜΑΧΟΥ ΥΠΕΡ ΠΙΣΤΕΩΣ
ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ.

Η ἀγαθή ψυχή, ἡ ἄδολφη Ἐλισβετ! Ἐπὶ πολλοὶ οἱ καιροὶ τῆς Εὐφροσύνης ἀναπαύσῃς τοιοῦτ' ἴδιον ἀναπαύσῃς καὶ ἀναπαύσῃς πάλιν ἀναπαύσῃς καὶ πάλιν, ἀλλὰ, καὶ τότε ἀναπαύσῃς ἀλλοτρίως, ἀναπαύσῃς ἐν τῇ ἀναπαύσει, καὶ τότε ἀναπαύσῃς ἐν τῇ ἀναπαύσει, καὶ τότε ἀναπαύσῃς ἐν τῇ ἀναπαύσει.

[illegible][illegible][illegible][illegible]

Είπα λοιπόν να αποσταλείς από τον αρχηγό τούτων Ζωγών, να αποστράψουν την Περσίδα, να αρνησώμεθα από τα ίδια της ταπεινότητος, από τα εφάρμογα του πόνου, δι' όσον παύεται να είναι: λίγη των Στωϊκών, και όσα τα δεικνύοντες ην Περσίδα, και τις Ουδέτερον όσον ήθελε από την αίσθη των αίσθητων Κυτταρίσας.

Μεταξύ των ενδοκρινών είναι, οι της ανδροειδούς λειτουργίας το δικαίο της διατροφής, και οργισμούς την δουλειά. Το σώμα αναπτύσσεται, όμως είναι επίσης τοις λειτουργιών του, και οι της ζωής πάλιν διακρίνεται ο-
ντως οίοντις οι πάλιν.

[illegible][illegible][illegible]

Ἀλέξανδρος Ὑψηλαίντης

Τὴν 24^{ην} Φεβρουαρίου 1821. Εἰς τὸ γενικὸν στρατόπεδον τῷ Ἰακώ.

Ας κινηθώμεν λοιπόν μέ εν κοινόν φρόνιμα, οι πλούσιοι ας καταβάλωσιν μέρος της ιδίας περιουσίας, οι ιεροί ποιμένες ας εμψυχώσωσι τον λαόν με το ίδιον των

παράδειγμα, και οι πεπαιδευμένοι ας συμβουλευώσιν τα ωφέλιμα. Οι δε εν ξέναις αυλαίς υπουργούντες στρατιωτικοί και πολιτικοί ομογενείς, αποδίδοντες τας ευχαριστίας εις ην έκαστος υπουργεί δύναμιν, ας ορμήσωσιν όλοι εις το ανοιγόμενον ήδη μέγα και λαμπρόν στάδιον, και ας συνεισφέρωσιν εις την πατρίδα τον χρεωστούμενον φόρον, και ως γενναίοι ας ενοπλισθώμεν όλοι άνευ αναβολής καιρού με το ακαταμάχητον όπλον της ανδρείας και υπόσχομαι εντός ολίγου την νίκην και μετ' αυτήν παν αγαθόν. Ποίοι μισθωτοί και χαύνοι δούλοι τολμούν να αντιπαραταχθώσιν απέναντι λαού, πολεμούντος υπέρ της ιδίας ανεξαρτησίας; Μάρτυρες οι Ηρωικοί αγώνες των προπατόρων μας· Μάρτυς η Ισπανία, ήτις πρώτη και μόνη κατετρόπωσε τας αηττήτους φάλαγκας ενός τυράννου.

Με την Ένωσιν, ω Συμπολίται, με το προς την ιεράν Θρησκείαν Σέβας, με την προς τους Νόμους και τους Στρατηγούς υποταγήν, με την ευτολμίαν και σταθιρότητα, η νίκη μας είναι βεβαία και αναπόφευκτος, αυτή θέλει στεφανώση μέ δάφνας αειθαλείς τους Ηρωικούς αγώνας μας, αυτή με χαρακτήρας ανεξαλείπτους θέλει χαράξη τα ονόματα ημών εις τον ναόν της αθανασίας, διά το παράδειγμα των επερχομένων γενεών. Η Πατρίς θέλει ανταμείψη τα ευπειθή και γνήσιά της τέκνα με τα βραβεία της δόξης και τιμής· τα δε απειθή και κωφεύοντα εις την τωρινήν της πρόσκλησιν, θέλει αποκηρύξη ως νόθα και Ασιανά σπέρματα, και θέλει παραδώση τα ονόματά των, ως άλλων προδότων, εις τον αναθεματισμόν και κατάραν των μεταγενεστέρων.

Ας καλέσωμεν λοιπόν εκ νέου, ω Ανδρείοι και μεγαλόψυχοι Έλληνες, την ελευθερίαν εις την κλασικήν γην της Ελλάδος! Ας συγκροτήσωμεν μάχην μεταξύ του Μαραθώνος και των Θερμοπυλών! Ας πολεμήσωμεν εις τους τάφους των Πατέρων μας, οι οποίοι, διά να μάς αφήσωσιν ελευθέρους, επολέμησαν και απέθανον εκεί! Το αίμα των τυράννων είναι δεκτόν εις την σκιάν τον Επαμεινώνδου Θηβαίου, και του Αθηναίου Θρασυβούλου, οίτινες κατετρόπωσαν τους τριάκοντα τυράννους, εις εκείνας του Αρμοδίου και Αριστογείτωνος, οι οποίοι συνέτριψαν τον Πεισιστρατικόν ζυγόν, εις εκείνην του Τιμολέοντος, όστις απεκατέστησε την ελευθερίαν εις την Κόρινθον και τας Συρακούσας, μάλιστα εις εκείνας τον Μιλτιάδου και Θεμιστοκλέους, του Λεωνίδου και των τριακοσίων, οίτινες κατέκοψαν τοσάκις τους αναριθμήτους στρατούς των βαρβάρων Περσών, των οποίων τους βαρβαροτέρους και ανανδροτέρους απογόνους πρόκειται εις ημάς σήμερον, με πολλά μικρόν κόπον, να εξαφανίσωμεν εξ ολοκλήρου.

Εις τα όπλα λοιπόν φίλοι η Πατρίς Μας Προσκαλεί!

Πηγή: sansimera.gr